

AGNEBERG

UDDEVALLA GYMNASIESKOLA

Uddevalla kommun
Agneberg
Rektorsområde Cecilia Kjerstadius
0522-69 60 00 (vx)

Handlingsplan 2016-2017

Plan mot diskriminering och kränkande behandling på
Agneberg, Uddevalla gymnasieskola.

Program: SA och SPINT (rektorsenhet CEKJ)

Innehållsförteckning

Bakgrund.....	2
Lagar och styrdokument.....	2
Definitioner och begrepp.....	3
Agneberg - Med traditionen i ryggen och framtiden i fokus.	3
Agnebergs värdegrund	3
Utvärdering.....	4
Främjande insatser	9
Kartläggning	11
Förebyggande insatser	11
Rutiner för anmälan av diskriminering och kränkande behandling	12

Handlingsplan

Bakgrund

Skollagen (6 Kap.8§)

Enligt Skollagen är varje enhet skyldig att ta fram en plan mot kränkande behandling, för att säkerställa att skolan aktivt arbetar förebyggande. Det är skolans huvudman, d.v.s. kommunen, som ansvarar för och genomför arbetet med att ta fram planer. Varje rektor har ansvar för att arbetet genomförs på respektive enhet och i samarbete mellan skolans elever och personal.

Diskrimineringslagen (3 kap. 16§)

Enligt diskrimineringslagen ska utbildningsanordnare varje år upprätta en plan med åtgärder, som behövs för att säkerställa lika rättigheter och möjligheter för elever. Sedan den 1 januari 2009 är det förbjudet med diskriminering som har samband med könsidentitet, könsuttryck samt ålder.

Lagar och styrdokument

Skollagen (1 kap. 5 §)

Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor.

Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Diskrimineringslagen (2008:567)

Lagen har till ändamål att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Arbetsmiljölagen (AFS 1993:17)

Arbetsgivaren skall planera och organisera arbetet så att kränkande särbehandling så långt som möjligt förebyggs.

Arbetsgivaren skall klargöra att kränkande särbehandling inte kan accepteras i verksamheten. Denna föreskrift gäller i skolan likaväl som på andra arbetsplatser. De studerande är jämställda med andra arbetstagare enligt Arbetsmiljölagen.

Definitioner och begrepp

Diskriminering

Är när skolans personal på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och missgynnandet har samband med kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Trakasserier

Är när någon kränker en elevs värdighet och det har samband med diskrimineringsgrunderna eller på annat sätt kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Det kan handla om att retas, mobba, frysa ut någon, knuffas med mera.

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. Det kan handla om beröring, tafsande, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade.

Kränkande behandling

Är när någon kränker en elevs värdighet men när det inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Kränkningar kan vara verbala som nedsättande yttranden om någons klädsel, övervikt, hårfärg etc. Kränkningarna kan också vara fysiska som t ex knuff eller sätta krockben.

Trakasserier finns definierade i diskrimineringslagen, medan kränkande behandling definieras av skollagen.

Repressalier

En studerande som påtalat eller anmält någon ansvarig person för diskriminering eller annan kränkande behandling eller som medverkat i en utredning kring detta, får inte utsättas för repressalier av huvudmannen för verksamheten, rektorn eller någon med motsvarande ledningsfunktion eller annan personal.

Agneberg - Med traditionen i ryggen och framtiden i fokus.

Agneberg är en del av Uddevalla gymnasieskola och på Agneberg studerar knappt 920 elever. Hos oss finns både yrkesprogram och högskoleförberedande program. Knappt 40 % av eleverna är pojkar och ca 60 % är flickor. Agneberg är en modern skola med en lång utbildningstradition. På rektorsområde Cecilia Kjerstadius går ca 380 elever fördelat på Samhällsvetenskapsprogrammet med ca 240 elever och ca 140 elever på SPINT. För oss är det viktigt att alla elever trivs och känner sig trygga och därför har vi tillsammans tagit fram en gemensam värdegrund.

Agnebergs värdegrund

På Agneberg skall alla känna sig trygga, utvecklas och trivas och Agbergsandan skall genomsyra det dagliga arbetet och hur vi är mot varandra.

Agnebergsandan

- Alla vi på Agneberg respekterar varandras arbete, åsikter och ägodelar.
- Alla vi på Agneberg visar respekt för vår skola och vår arbetsmiljö.
- Alla vi på Agneberg ansvarar för att skapa och upprätthålla en anda där alla känner att de är delaktiga och värdefulla.
- Alla vi på Agneberg strävar efter att göra ett gott arbete och att hjälpa andra att göra detsamma.
- Alla vi på Agneberg bemöter varandra på ett vänligt, värdigt och respektfullt sätt.

Ordningsregler

Ordningsregler 2016-2017 för hela Agneberg

Reglerna gäller på hela skolan d.v.s. i klassrum, korridorer, café, Agnebergshallen etc.

1. Bemötande

- Vi behandlar varandra som vi själv vill bli behandlade genom att t.ex. hälsa på varandra och inte vara högljudda.
- Vi respekterar varandras rätt till åsikter, värderingar och olikheter
- Vi diskriminerar, trakasserar eller nedvärderar inte varandra
- Vi tar hand om varandra och lämnar ingen utanför

2. Arbetsro

- Vi kommer i tid till lektioner
- Vi har med oss det vi behöver till lektioner.
- Vi lyssnar när andra talar.
- Vi låter våra mobiler vara avslagna, eller på "tyst" och de används inte på lektionstid
- Vi använder dator enligt lärarens anvisning
- Vi fuskar inte vid prov, inlämningsuppgifter eller vid andra skoluppgifter

3. Aktsamhet

- Vi är måna om skolans miljö och förstör inte genom att t.ex. klottra.
- Vi rör eller tar inte varandras saker utan att fråga om lov.
- Vi skräpar inte ner i skolan eller på skolgården

Tillägg och förtydliganden till ovanstående regler

FUSK av alla slag (t.ex. kopiering från nätet, lån av kamrats arbete eller fusk vid prov) får inte förekomma. All användning av mobiltelefoner under prov betraktas som fusk.

Vid provtillfällen gäller: **Elev**, du ska vid provet bete dig så att fusk inte kan misstänkas.

Lärare, du ska bete dig så att fusk inte kan ske.

Utvärdering av skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling

Rektorsenhet SA/SPINT (Samhällsvetenskapsprogrammet och SPINT)

Under våren 2016 genomfördes en enkät på skolan och deltagandet för SA/SPINT var 65 %. Vi kan se en minskning men fyra procentenheter i svarfrekvensen i jämförelse med året 2015 som hade en svarsfrekvens på 69 %. Vi kan därför konstatera att vi inte har nått vårt uttalade mål att för 2015/16 öka svarfrekvensen ytterligare.

Tabell 1: Elevernas svar på frågan hur de trivs på skolan i procent

Svar	Antal	2015%	2016%
Trivs mycket bra	94	38	41
Trivs bra	103	42	43
Trivs ganska bra	34	14	11
Trivs inte så bra	6	2	2
Trivs inte alls	6	2	0
Vet ej	2	0	1
	245	98	99

Kommentar:

Källa: Elevenkät 2014 och 2016, Agneberg, Uddevalla Gymnasieskola

Tabell 2: Elevernas svar på frågan om de känner sig trygga på skolan, i procent.

Svar	Antal	2015%	2016%
Jag känner mig alltid trygg	168	69	64
Jag känner mig oftast trygg	57	23	29
Jag känner mig ganska trygg	13	5	5
Jag känner mig sällan trygg	2	1	0
Jag känner mig aldrig trygg	3	1	1
Vet ej	2	0	0
	245	99	99

Källa: Elevenkät 2015 och 2016, Agneberg, Uddevalla Gymnasieskola

De flesta eleverna på SA/SPINT trivs på skolan, sammanlagt 95 % svarar att de trivs ganska bra, trivs bra eller trivs mycket bra. Siffran ligger på ungefär samma nivå som föregående läsår då den låg på 94 %. Enkäten visar också att de flesta eleverna känner sig trygga. På SA/SPINT har 98 % svarat att de alltid känner sig trygga, oftast känner sig trygga eller känner sig ganska trygga. Motsvarande siffra för 2015 var 97 %.

Ett annat mål för läsåret 2014/15 var att göra kunskapen om lagarna mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling större och att göra skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling mer känd bland eleverna. Enkätens resultat visar en klar förbättring särskilt i jämförelse med 2013. I enkäten 2013 svarade 75 % av eleverna på Agneberg att de kände till att det fanns lagar mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling och motsvarande siffra för enkäten 2015 är 92 % och för 2016 93 %. Även vad gäller frågan om eleverna känner till att skolan har en plan mot diskriminering och kränkande behandling kan vi se en förbättring. I enkäten för 2013 svarade 48 % eleverna på Agneberg ja och i enkäten 2015 svarade 71 % ja på frågan och 2016 var motsvarande siffra för SA/SPINT 70 %. Vi kan däremot konstatera att vi inte har nått vårt mål att ytterligare öka kännedomen om lagarna.

Tabell 3: Andel elever som känner till att det finns lagar (Diskrimineringslagen och Skollagen) mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, i procent.

Svar	Agneberg 2013	CEKJ 2014	CEKJ 2015	CEKJ 2016
Ja	75	91	92	93
Nej	25	9	8	7
Summa %	100	100	100	100
Antal svar	343	244	245	221

Källa: Elevenkät 2013-2016, Agneberg, Uddevalla Gymnasieskola

Tabell 4: Andel elever som känner till att det på Agneberg finns en plan mot diskriminering och kränkande behandling i procent

Svar	Agneberg 2013	CEKJ 2014	CEKJ 2015	CEKJ 2016
Ja	48	67	71	70
Nej	52	33	29	30
Summa %	100	100	100	100
Antal svar	343	244	245	221

Källa: Elevenkät 2013-2016, Agneberg, Uddevalla Gymnasieskola

I enkäterna från 2014-2016 fanns följdfrågor om eleverna känner till innehållet lagarna och i planen. I enkäten 2014 svarade 46 % att de känner till innehållet i lagarna och endast 28 % att de kände till innehållet i skolans plan. I enkäten från 2015 kan vi se att andelen elever som känner till innehållet i lagarna har ökat till 56 % medan andelen som svarat att de känner till innehållet i planen ligger kvar på samma nivå. Tyvärr ser vi en nedgång vad gäller resultaten för 2016. Andelen elever som känner till innehållet i lagarna har minskat till 48 % och andelen som svarat att de känner till innehållet i planen har minskat till 22 %. Vi kan dra slutsatsen att flertalet känner till att det finns lagar och att skolan har en plan men att osäkerheten om innehåller är större och har dessutom ökat.

En förklaring till att kännedomen om innehållet lagar och plan har minskat kan vara att andelen elever som uppger att de under läsåret har diskuterat och arbetat med frågor kring diskriminering och kränkande behandling har minskat från 55 % 2015 till 45 % 2016. Det är svårt att dra en slutsats om vad orsaken är eftersom arbetsätt och aktiviteter i stort inte har förändrats sedan föregående läsår. En jämförelse mellan svaren i enkäterna från 2015 och 2016 av frågan om i vilket sammanhang ämnet diskriminering och kränkande behandling visar att det skett en halvering av de elever som har angett lektioner som sådana sammanhang. Det skulle kunna betyda en del av minskningen kan förklaras av att fokus på dessa frågor har varit mindre under lektionstid än tidigare år. Det kan också vara så att eleverna inte kopplar ihop arbetet under lektionen med frågor som genus, normkritik, rasism, etnicitet, mänskliga rättigheter etc. med det förbyggande arbetet mot diskriminering och kränkande behandling. En åtgärd för nästa läsår bör därför bli att sätta ett tydligare fokus på det arbete vi gör i undervisningen kring dessa frågor och bli bättre på att visa eleverna på sambandet med skolans handlingsplan.

Andelen elever som svarade att de inte blivit utsatta för diskriminering ligger på samma nivå 91 % som 2015. Av de elever som känt sig diskriminerade uppger kön och etniskt tillhörighet som de vanligaste diskrimineringsgrundera. Andelen elever på SA/SPINT som uppger att de inte blivit kränkta ökade från 91 % 2015 till 95 %. De exempel på kränkningar som eleverna uppger sig ha blivit utsatta för handlar bland annat om att ha blivit utsatt för kränkande tilltal.

De områden som vi arbetade med utifrån elevenkäten 2015 var sexualitet och religion/eticitet, att göra handlingsplanen och årshjulet mer känt hos elever och personal samt att förbättra tryggheten på vissa platser i skolan.

Följande åtgärder/aktiviteter har genomförts:

- ✓ Majoriteten av ämnesgrupperna har lämnat in en plan till respektive rektor för hur de skall arbeta med det prioriterade området.
- ✓ Agneberg är sedan höstterminen 2015 en FN-skola. Att skolan har ett tydligt fokus på mänskliga rättigheter märks genom den FN-förening som elever på skolan startat samt alla projekt som genomförts.
- ✓ Skolan har haft kompetensutveckling för personalen i samarbete med Den globala skolan. Lärare har fått ta del av föreläsningar, seminarium och aktuell forskning.

- ✓ Skolan har medverkat och avslutat projektet, "Varje människa kan göra skillnad", som drivs av Raoul Wallenberg Academy och Friends. Syftet med projektet var att eleverna skulle få kunskap om de mänskliga rättigheterna, medmänsklighet och civilkurage. Eleverna i åk 2 på samhällsprogrammet skrev om barnkonventionens tillämpning och diskrimineringsgrunderna i sina fackuppsatser
- ✓ FN-rollspel har genomförts för Elever på SA, SPINT och EK som läser internationella relationer och samhällskunskap 3 – temat var flykt och migration, mänskliga rättigheter, konfliktlösning, inkludering/ integration, olika perspektiv och förståelse.
- ✓ Elever och lärare har deltagit i ett Erasmus + projekt (Who is knocking on my door) med nio andra länder i Europa. Projektets huvudtema är integration. Eleverna har arbetat med frågor kring om öppenhet, tolerans, rasism, kultur och religion.
- ✓ Under helgen den 4- 5 september arrangerades "Uddevalla goes rainbow". En manifestation för att belysa likabehandling och mänskliga rättigheter. Lärare och elever deltog i Uddevallas första Pride parad.
- ✓ Tre temadagar har genomförts:
 - 1) **Demokrati och förståelse:** Åk 1 jobbade med mänskliga rättigheter och en tävling anordnades av Angeläget/ Amnesty. Några klasser i åk 2 såg amatörteatergruppen "Unga vuxna" spela pjäsen "Jag ringer mina bröder", en pjäs om identitetens olika ansikten, Åk 2 och åk 3 såg filmen "Welcome", en film om flyktingfrågan, därefter fick eleverna möjlighet att diskutera begrepp som mänskliga rättigheter, mångkultur och främlingsfientlighet.
 - 2) **Identitet och självkänsla:** Under temat "må bra" föreläste Johan Öhman för åk 1 och åk2 och föreläsningen handlade om ideal, krav och kosttillskott. Åk 3 besökte Framtidsmessa/ Bender-jobbmessa. SYV var ansvariga.
 - 3) **Kärlek och sexualitet.** För åk1 och åk2 föreläste bloggerskan och författaren Clara Henry (aktuell med boken "Ja, jag har mens, vaddå!") samt eleverna fick ta del av en utställning med Amnesty International, Rädda Barnen och Angeläget etc. Eleverna arbetade även med brukarenkäten. För åk3 var det omprovstag samt eget arbete för att göra restuppgifter.

Genomföra aktiviteter för ökad sammanhållning mellan årskurser och program

- ✓ Vi genomförde ett gemensamt luciafirande för hela Agneberg.
- ✓ Vi genomförde en gemensam skolavslutning för hela Agneberg

- ✓ På SPINT har elever planerat och genomfört SPINT-dagar med gemensamma aktiviteter över årskurserna i syfte att öka trivsel och sammanhållning.
- ✓ På SA har spökbollsturnering över årskurserna anordnats i syfte att öka trivsel och sammanhållning. Elever har varit med i planering och genomförande.
- ✓ Elever har varit delaktiga i utformandet av ny möblering i 512 och på SPINT-torget för att öka trivseln.

Göra handlingsplanen mer känd

- ✓ Vi har fortsatt arbetet med att förtydliga våra rutiner om när och hur information om lagstiftning och Agnebergs handlingsplan skall ske.
- ✓ Vi har förtydligat årshjulet för likabehandlingsarbetet.

Utsatta platser i skolan

- ✓ Vi har bytt ut lås på lås på toaletterna.
- ✓ Vi har fört diskussioner om var våra övervakningskameror är placerade och gjort vissa justeringar.
- ✓ Vi har begränsat antalet entredörrar till skolan, för att öka tryggheten i skolan.
- ✓ Vi har gjort schemajusteringar och styrt om elever till andra skolhus för att minska köerna till matsalen.

Främjande insatser

Kontinuerligt arbete med handlingsplanen och årshjulet

Augusti:

Vid höstterminens start under lärarnas första arbetsveckor skall en genomgång av förslaget till ny handlingsplan göras för all personal på Agneberg. Personalen får information om hur arbetet med likabehandling fortlöper under året.

Vid terminsstart och på något av de första klassråden skall elevansvarig lärare gå igenom och diskutera förslag till plan med eleverna. Eventuella synpunkter förs vidare till rektor. Färdig handlingsplan presenteras senast sista september. Planen läggs ut på hemsidan, skickas ut i mejl till personal och delar av planen (årets mål och aktiviteter) redovisas på skolans intern TV.

Vid terminstart informerar och diskuterar elevansvarig lärare och eleverna om skolans värdegrund (Agnebergsandan) och ordningsregler diskuteras och fastställs via klassråd, programråd och HSG (hussamverkansgrupp). I skolans informationsskrift, Handbok ABC, som alla elever får vid skolstart i år ett finns skolans regler och policys i olika frågor angivna. ABC finns också tillgänglig på skolans hemsida.

I samband med att eleverna får kvittera ut de bärbara datorer som lånar av skolan diskuteras vilken värdegrund som gäller vid användandet av datorerna t.ex. hur vi uppträder mot varandra på sociala medier och eleverna får skriva under ett avtal om vilka regler som gäller.

September-oktober:

Vid föräldramötet i åk 1 som genomförs senast 15/10 ges information om Diskrimineringslagen och Skollagens kap 6 om åtgärder mot kränkande behandling och handlingsplanen.

Under september-oktober görs en skyddsronad på skolan och där ingår också en trivsel- och trygghetsronad. Vid ronden deltar skolans elevskyddsombud.

Mars-april-maj:

Uppföljning och utvärdering av skolans arbete med likabehandling sker genom en elevenkät som genomförs i mars. Resultatet av enkäten redovisas för personalen på APT (Arbetsplatsträff) i april och tar emot förslag på nya mål och åtgärder. Elevansvarig lärare redovisar för klassen på ett klassråd under april/maj och senast sista skolveckan ges eleverna möjlighet att ge förslag på nya mål och åtgärder till nästa års plan.

Kontinuerligt under läsåret:

Undervisningen skall genomsyras av vår demokratiska värdegrund och synen på människors lika värde. Varje ämnesgrupp lämnar till sin rektor en plan för hur man arbetar med värdegrunden och hur man arbetar med fokusområdena.

Vid skolans tre temadagar skall ett särskilt fokus riktas mot att förebygga och motverka diskriminering och kränkande behandling. Vid en av skolans tre temadagar skall innehållet på temadagen styras av resultatet från elevenkäten.

Eleverna har möjlighet att kontinuerligt ta upp frågor kring trivsel och trygghet i klassråden, programråd, till elevskyddsombuden och HSG. Elevskyddsombuden deltar i HSG.

Vid utvecklingssamtalen och hälsosamtalen tas elevens studiesituation upp, bland annat utifrån planens vision om trygghet, utveckling och trivsel. Elevansvarig lärare och skolsköterska rapporterar vid behov till rektor.

En viktig del för skolans trivsel och ett viktig led i vårt arbete med likabehandling är skolans café som är centralt beläget i skolan. Cafét blir en naturlig mötesplats för elever och personal och att vuxna vistas tillsammans med eleverna i deras upphållsutrymme bidrar till att skapa trygghet för eleverna.

Organisation för elevers medverkan

Klassråd minst en gång i månaden dock alltid i anslutning till programråd. Frågor om t.ex. trivsel och trygghet kan lyftas av elever i klassen som kan fatta beslut om att föra frågan vidare till programråd eller direkt till rektor. Klassrådet utser två representanter till programrådet.

Programråd (elever och skolpersonal) sker minst två gånger per termin. I programrådet behandlas bl.a. de frågor som klassrepresentanterna fått i uppdrag att föra vidare, frågor till och från HSG och frågor som rektor eller annan personal vill ta upp med eleverna. I programrådet skall resultatet från elevenkäten och de olika klassernas förslag på åtgärder behandlas. Vissa av frågorna går vidare till HSG. Andra frågor besvaras vid mötet eller någon får i uppdrag att utreda frågan vidare och återkomma med svar/lösning. Klassrepresentanterna tar också med sig frågor och förslag från t.ex. rektor att diskutera i klassråden och sedan återkoppla till rektor eller programråd. Programråden utser elevskyddsombud.

Elevskyddsombud: Varje program utser minst två elevskyddsombud. Elevskyddsombudet deltar i HSG. Elevskyddsombuden deltar också vid skolans trivsel- och trygghetsrund och i arbetet med att utvärdera och upprätta skolans handlingsplan.

HSG sker 4 gånger per termin och då närvarar alla rektorer i huset samt fackliga representanter, skyddsombud och elevskyddsombud. HSG:s syfte är att behandla husövergripande frågor och informera om verksamheten. Arbetsmiljöfrågor finns alltid med på dagordningen. Många frågor och synpunkter som behandlas i HSG kommer från APT och programråd.

Två gånger per läsår genomförs **utvecklingssamtal** med elever där vårdnadshavare erbjuds att medverka. Frågor kring trivsel, arbetsmiljö etc. ingår i utvecklingssamtalet. Vid behov förs frågor vidare till elevhälsa och rektor.

Vid planering av tjänster, schema och gruppindelning tas diskrimineringsgrunderna och elevernas arbetsmiljö och trivsel i beaktande.

Kartläggning

Under vårterminen genomfördes en elevenkät som alla elever på skolan gavs möjlighet att under lektionstid svara på. Frågorna i enkäten behandlar trivsel, bemötande, diskriminering och kränkande behandling och genomförs årligen. Brukarenkät och LUPP genomförs regelbundet och även där finns frågor som anknyter till trivsel, trygghet och bemötande.

Resultaten från de olika enkäterna tas med i de utvärderingar av skolans kvalitetsarbete som genomförs - dels programvis bland lärarna, dels i övriga personalgrupper i slutet på läsåret eller i början på höstterminen. Utvärderingarna ligger sedan till grund för när de olika personal- och arbetsgrupperna formulerar sina mål för nästa läsår. Möjlighet att kontinuerligt under läsåret diskutera och lämna synpunkter kring dessa frågor finns i klassråd, programråd, APT och HSG.

Förebyggande insatser

Prioriterade områden

Då antalet elever som svarade på enkäten har minskat så behöver vi göra en insats under kommande läsår för att förbättra deltagandet i enkäten. En målsättning för läsåret är därför att öka svarfrekvensen till minst 70 %. Vi behöver också fortsätta arbetet med att göra planen mer känd för elever och lärare. Enkäten visade också på ett behov av fortsatta åtgärder i matsal, och på skolans toaletter för att öka trivseln och minska elevers känsla av utsatthet. Av enkäten framgick också att områdena sexualitet och religion/etnicitet var de områden som eleverna önskade lägga ett särskilt fokus på.

Åtgärder för 2016/17

Genomföra tre temadagar med följande tema:

1. **Demokrati.** För åk 1 och åk 2 planeras en föreläsning med Kadir Merail – som föreläser om inkludering. Det sker genom ett samarbete med ”Angeläget” Amnesty. Valentina Velasques, Uddevalla kommuns demokrati- och ungdomssamordnare presenterar sig och LUPP-undersökningen, ett verktyg för att utvärdera kommunens ungdomspolitik. Åk2,

- jobbar med integration och får möta Amnesty och skolans FN-förening. Åk1 Integrationsmöte mellan IM-elever och SA-elever med spökbollsturnering samt fika.
2. **Må bra.** Prevention – Må bättre (Hälsa och ohälsa) om psykisk hälsa. (Kuratorerna anordnar) Åk 1 och åk2 filmvisning/ valbar film. Ex. ”My name is Khan”, ”På liv och död”, ”Älska mig om du törs”, ”Äta sova dö”, ”Kärlek vid första slaget”. Kuratorerna är bollplank för filmval. Åk 3 Framtidsmässa.
 3. **Hälsa** Åk 1 och 2 föreläsning av Mia Börjesson? kring kärlek, relationer och sexualitet.

Planerade aktiviteter

- Ett övergripande mål för läsåret är samarbetet med Globala Skolan och lärande för hållbar utveckling. Det kommer att ske en kompetensutveckling för personalen med start av en inspirationsdag den 16 mars 2016 och under läsårets första gemensamma k-dag, Hållbar utveckling - Från ord till handling. Genom gemensam kompetensutveckling får personalen ta del av föreläsningar, workshops och aktuell forskning.
- Elever från IM genomför gymnasiepraktik på Agneberg. Målet med gymnasiepraktiken är att öka inkludering/ integration.
- Kompetensutveckling för personalen om psykisk ohälsa, föreläsare är Ullakarin Nyberg överläkare, psykiatriker och forskare från Stockholm som ger handfasta råd till oss vuxna hur vi kan möta någon som inte mår bra och tappat livslusten, ett ämne som hon kallar vår tids största tabu.
- Öka svarsfrekvensen på elevenkäten genom att:
 - Elevansvarig lärare informerar om vikten av att svara på elevenkäten.
 - Rektor följer upp vilka klasser som har låg svarsfrekvens och påminner vid behov.
- Ett ökat fokus på skolans handlingsplan i undervisningen genom att:
 - Varje ämnesgrupp lämnar en plan till respektive rektor för hur de skall arbeta med det prioriterade området och andra värdegrundsfrågor i undervisningen.
 - Lärarna visar och förtydligar sambandet med innehållet i undervisningen och skolans handlingsplan.
- Genomföra aktiviteter för ökad sammanhållning inom klassen mellan årskurser och program.
- Genomföra aktiviteter för att motverka kränkande språkbruk.
- Genomföra ett FN-rollspel för Elever på SA, SPINT och EK som läser internationella relationer och samhällskunskap 3 – mänskliga rättigheter, konfliktlösning, perspektiv och förståelse.

Exempel på hur man inom olika ämnen arbetar med värdegrundsfrågor

- I ämnet **svenska** ska eleverna utveckla förmåga att använda texter, film och andra medier som källa till självinsikt och förståelse för andra människors erfarenheter, livsvillkor, tankar och föreställningsvärld. Skönlitteratur ger unika möjligheter att leva sig in i olika livsöden och behandlar ofta genus, etnicitet, ålder och klass. Vi har medvetet valt texter med syfte att belysa normkritiska frågor och använder dessa som underlag för reflektion och diskussion. Exempel på texter är: novellerna ”Kostym” av Ninni Holmqvist, ”Den

första kärleken” av Tage Danielsson, ”Jag kommer fortfarande ihåg” av Sofia Heine och romanerna ”Jag, En” av David Levithan, ”Hon är inte jag” av Golnaz Hashemzadeh, ”Flyga drake” av Khaled Hosseini, ”Svinalängorna” av Susanna Alakoski, ”Ett UFO gör entré” av Jonas Gardell och ”Mina drömmars stad” av Anders Fogelström.

Värdegrundsfrågor kommer in i ett flertal moment i svenskämnet. I svenska 3 har feministisk tolkningsmetod tagits upp bland litteraturvetenskapliga teorier. I argumentations- och rollspelsövningar har eleverna provat olika perspektiv. Retorisk analys har gjorts av Hassan Khemiris ”Bästa Beatrice Ask” och Martin Luther Kings ”I have a dream”.

Kommande läsår tänker vi fortsätta arbeta med värdegrund och välja texter utifrån dessa frågor. Även författarskap kan belysa genusfrågor t.ex. August Strindberg och Selma Lagerlöf. Nya texter som kan vara intressanta att läsa och diskutera är t.ex. ”När hundarna kommer” av Jessica Schiefauer, ”Jag är Malala” av Malala Yousafzai och ”Jag heter inte Miriam” av Majgull Axelsson.

- Inom ämnet **engelska** ingår värdegrundsfrågor och normkritiskt tänkande som en naturlig del i centralt innehåll och ämnets syfte. Vi arbetar inom olika projekt i alla engelskkurser, eleverna ser filmer och diskuterar begrepp som kultur, identitet, fördomar. Exempel på filmer är ”Freedom Writers”, ”This is England”, ”Crash” och ”Skin”: Elever har också arbetat med ett Migrationsprojektet samt EU-projektet ”Who is knocking at my door?”

I engelska har lärare och elever stor frihet att välja form och stoff utifrån vad som kan väcka intresse och ge kunskap om de engelskspråkiga länderna. Många av exemplen är en film som kombineras med artiklar och andra texter i kombination med diskussioner som ofta avslutas med en skrivuppgift. Eleverna får upp ögonen för andra sätt att se livet. Eleverna får mer kunskap och större förståelse. Intresse väcks för andra kulturer och tolkningar av livet.

Kommande läsår kommer vi att fortsätta arbeta med värdegrundsfrågor. Många projekt gör vi varje år med samma teman men med lite nya inslag och uppdateringar.

- Inom ämnet **psykologi** berör vi normer, värderingar, attityder och fördomar på många sätt. I områden som rör personlighetspsykologi och psykisk ohälsa finns också inslag av normkritiskt förhållningssätt när det gäller t.ex. begreppet normalitet och inställningen till psykisk respektive fysisk ohälsa. Värdegrundsfrågor ingår som en naturlig del i psykologikurserna. Socialpsykologi syftar till att eleven ska förstå individens roll i gruppen och samspelet med andra människor. Vi tar upp klassiska experiment, gör övningar och visar film, som på olika sätt berör dessa frågor. När vi behandlar områden som varför vissa personer överanvänder försvarsmekanismer diskuterar vi också varför vissa personer kan uppfattas som avvikande. Psykologikurserna är genomsytrade av arbete med normer, värderingar och identitet eftersom kurserna berör vad som formar människors beteende, känslor och tankar.

Under förra läsåret gjordes samarbete med samhällskunskapen. Det har varit meningsfullt att samarbeta med samhällskunskapen för att ytterligare nyansera och fördjupa ämnet. Kommande läsår kommer vi att fortsätta arbeta med värdegrundsfrågor

- Inom ämnet **filosofi** kommer värdegrundsdiskussioner tas upp i momentet etik exempel genom textanalys med fokus på genus, normer, ideal och mänskliga rättigheter. Inom momentet nutida filosofiska inriktningar arbetar vi med rollspel och ställer oss frågor kring genus, rättvisa och vad ett gott samhälle är för något?
- Inom ämnet **religionskunskap** kommer värdegrundsfrågor att tas upp och utgångspunkten är att ingen ska känna sig illa behandlad, osynliggjord eller icke delaktig i undervisningen. Ett centralt begrepp i religionskunskapsämnet är *mångfald*. Vi lever i ett religiöst pluralistiskt samhälle, där utövare av många religioner, livsåskådningar och kulturella traditioner lever sida vid sida. Genom att göra studiebesök, se film, läsa människors egna berättelser samt diskutera tro, tankar och värderingar, som styr hur vi väljer att leva våra liv, blir mångfalden tydlig och samtidigt visar det sig många gånger att människor i grunden tänker och tror väldigt lika.

Under läsåret 2016-2017 kommer våra klasser åka på studiebesök t.ex. Shiaförsamlingen på Dalaberg. Vi kommer visa filmer, t.ex. "Från Sverige till himlen", där Anna Lindman reser i det andliga Sverige och besöker utövare av världsreligioner och livsåskådningar. Vi kommer diskutera frågor som t.ex. religiösa klädregler och matregler i våra klasser. I en diskussion där det råder öppenhet och nyfikenhet lär sig eleverna att se olika perspektiv och bli normkritiska. Ett av religionskunskapens centrala mål är: Religion i relation till kön, socioekonomisk bakgrund, etnicitet och sexualitet. *En människas identitet formas på grundval av en rad olika faktorer, identiteten - såsom hon uppfattar den eller som den uppfattas av andra - är komplex och i viss mån föränderlig. Det innebär att man i ämnet kan studera människors identiteter på ett mer problematiserande och nyanserat sätt.* Genom att t.ex. göra övningarna: "Osynliga lappar", en övning som handlar om hur vi delar in människor i olika kategorier och som får oss att bli medvetna om, samt reflektera över, vilka konsekvenser detta får. "Vem är vem? – Bilden av den andre", en övning som visar de förutfattade meningar vi alla bär på, medvetet eller omedvetet och får oss att reflektera över frågor som rör alla människors lika värde.

- Inom ämnet **samhällskunskap** ingår i kursen mänskliga rättigheter som ett självklart inslag, liksom frågor om olika diskrimineringsgrunder. Artiklar, övningar och examinationer är riktade mot dessa områden. Nedan listar vi några exempel på konkreta övningar vi gjort i våra klasser över kortare och längre perioder.
"Bussresan"- en övning som syftar till att inte ha förutfattade meningar om andra. Vi tillskriver människor attribut som de ofta inte har.
Utställning "flykt" på Bohusläns museum
FN-rollspel,
Granskning av lönestatistik
Varifrån kommer varorna – produktionsvillkor i olika länder
HBTQ-frågor,
Fackuppsats i tvåan – barnkonventionen

Under läsåret 2016/2017 kommer vi fortsätta arbeta med värdegrundsfrågor kopplade till mänskliga rättigheter, likabehandling och demokrati.

- Inom ämnet **geografi** arbetar vi bland annat med ett spel om resursfördelning i världen som illustrerar hur orättvisa förutsättningarna är runt om jorden. Detta är ett viktigt perspektiv när man diskuterar invandring och flyktingar.
- Inom ämnet **naturkunskap** har lärarna lagt vikt vid ett respektfullt bemötande i det dagliga arbetet i klassrummet, elev-elev såväl som elev-lärare. Eleverna har övats i att förstå begrepp och processer genom att prata med varandra. För att det skall fungera måste eleverna känna sig trygga. Vi arbetar mycket med att få ett accepterande klassrumsklimat där det är OK att inte förstå och där vi hjälper varandra att förstå.

Momentet om liv celler genetik och genteknik avslutades med en debatt/debattartikel med fokus på genteknik och etik t ex frågor om fosterdiagnostik, embryogallring att använda genetisk information som t.ex. PKU-registret.

I momentet om sex och samlevnad undervisades eleverna bland annat om könets utveckling i fosterstadiet, sexuell läggning och identitet och om den obefintliga mödomshinnan. I momentet ingick bl. a filmen ”myten om mödomshinnan” (UR), filmklippet consent tea och filmklipp om könsnormer. Eleverna använder kunskaperna i diskussioner om genus, makt, människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, fördomar och normer i samhället.

I momentet om vår konsumtion och hållbar utveckling fördjupar eleverna sig i frågor om konsumentens ansvar i förhållande till FN:s deklaration om mänskliga rättigheter och hållbarhetsmålen. Målet är att öka elevernas medvetenhet om att de själva kan göra egna val och också att de som samhällsmedborgare kan påverka utvecklingen för hållbar utveckling. SPINT samarbetade med samhällskunskap.

Att arbeta med filmproduktion öppnar upp för samtal och att diskutera etik-frågor får eleverna inte bara formulera sina egna åsikter utan också möta klasskamraternas.

Läsåret 2016-2017 gör vi ungefär som förra. Vi tar in lite nya artiklar som eleverna läser, t ex om genusfrågor. I momentet om hållbar utveckling kommer inte bara SPINT utan även SA att arbeta tillsammans med samhällskunskap, eleverna kommer att skriva ett PM.

- Inom ämnet **historia** arbetar vi med värdegrundsfrågor när vi tar upp frågor om demokrati och mänskliga rättigheter. På ett naturligt sätt kommer detta fram när vi talar om franska revolutionen och upplysningens syn på människan eller amerikanska revolutionen och självständighetsförklaringen eller när vi talar om imperialismen, nazism och fascism, eller när vi talar om Sveriges historia och samerna, konventikelplakatet eller genusperspektivet i t ex sexuallagstiftningen på 1800/1900-tal. När vi arbetar med historiebok, pratar vi om vilken inställning vi idag har till våra svenska symboler och hur vår nationalism tar sig uttryck vid t.ex. landskamper och högtidsfiranden.

- Inom de **ekonomiska kurserna** kommer frågor kring värdegrunden in när man talar om företagets samhällsansvar och hur t.ex. företag arbetar med frågor som genus, jämställdhet, hållbar utveckling och miljöansvar.

Rutiner för anmälan av diskriminering och kränkande behandling

Rutiner för elev

Om du som elev känner dig kränkt eller diskriminerad i skolan så kan du vända dig till någon av skolans personal förslagsvis din elevansvariga lärare (klassföreståndare), någon i elevhälsan eller din rektor. Du kan lämna anmälan muntligt så fyller den personal som tar emot anmälan i en blankett (anmälan kränkande behandling) och lämnar vidare till rektor för utredning. Alternativt kan du själv skriva ut blanketten från skolans hemsida och sedan lämna den till någon personal på skolan. ([länk till blanketten](#))

Rutiner för vårdnadshavare

Om du som vårdnadshavare upplever att ditt barn har blivit kränkt eller diskriminerad i skolan så kan du vända dig till någon av skolans personal förslagsvis ditt barns elevansvariga lärare (klassföreståndare), någon i elevhälsan eller ditt barns rektor. Du kan lämna anmälan muntligt så fyller den personal som tar emot anmälan i en blankett (anmälan kränkande behandling) och lämnar den vidare till rektor för utredning. Alternativt kan du själv skriva ut blanketten från skolans hemsida och sedan lämna den till någon personal på skolan. ([länk till blanketten](#))

Rutiner för personal

Om du som personal på skolan upplever att en elev på skolan blir kränkt, diskriminerad eller trakasserad så är du skyldig att anmäla detta till rektor för utredning. Anmälan skall göras skriftligt via blankett (anmälan kränkande behandling). Om en elev kommer till dig för att göra en anmälan så är du skyldig att hjälpa eleven att fylla i en anmälningsblankett och lämna vidare till rektor. ([länk till blanketten](#))

Rutiner för rektor

Rektor utreder sedan ärendet och beslutar om eventuella åtgärder. Rektor är skyldig att anmäla ärendet till Barn- och utbildningsnämnden enligt rutiner på hemsidan.